

Skyldighet att åtalsanmäla

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Kontrollmyndigheterna är skyldiga att åtalsanmäla överträdelser mot livsmedelslagstiftningen. Det gäller oavsett om brottet skett medvetet eller på grund av till exempel slarv. Här får du veta mer om vad som gäller.

Vad säger lagen?

I förarbetena till den tidigare livsmedelslagen (1971:511) (prop. 1988/89:68) poängteras vikten av att kontrollmyndigheterna kraftfullt ska beivra de överträdelser som de uppmärksammar. I propositionen sägs bland annat att det är viktigt att kontrollmyndigheterna utan dröjsmål anmäler företaget eller personen till åtal vid misstanke om brott. Där sägs också att det ska vara regel och inte undantag att anmälan till åtal sker vid överträdelser av livsmedelslagstiftningen.

Av 13 § i livsmedelslagen (2006:804) framgår att kontrollmyndigheterna ska verka för att överträdelser av lagen, av de föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen eller av de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, beivras.

Bestämmelsen i 13 § innehåller alltså en skyldighet att göra åtalsanmälan om kontrollmyndigheterna har iakttagit överträdelser mot livsmedelslagstiftningen. Frågan om det inträffade skett uppsåtligt (med vilja) eller av oaktsamhet behöver kontrollmyndigheterna inte slutligt bedöma. Det är en uppgift för rättsväsendet. Däremot ska eventuella bevis om uppsåt eller oaktsamhet sparas och överlämnas tillsammans med det andra materialet.

Skyldigheten för kontrollmyndigheterna att anmäla misstänkta fall av straffbelagda överträdelser av livsmedelslagen till polis- och åklagarväsendet kan uppfyllas på olika sätt. Vilket tillvägagångssätt som ska användas får bestämmas med hänsyn till omständigheterna.

Rör det sig om ett brådskande ärende, till exempel en för allmänheten omedelbart farlig överträdelse, som kanske pågår fortlöpande och där gärningsmannen inte rättar sig efter myndighetens uppmaningar att upphöra, kan det vara lämpligast att omedelbart kontakta polisen.

För överträdelser som inte är omedelbart hälsofarliga eller som kommer till myndighetens kännedom i efterhand, bör i stället anmälan göras skriftligen till Åklagarmyndigheten. På Åklagarmyndighetens webbplats finns en förteckning över alla åklagarkammare.

Åklagarmyndigheten

En åtalsanmälan kan vara föremål för förundersökningssekretess. Det innebär att uppgifter som finns i förundersökningen, till exempel i åtalsanmälan, inte får lämnas ut till allmänheten, om det kan antas att syftet med förundersökningen skulle motverkas då. Sekretessen gäller såväl hos åklagare och polis som hos den anmälände myndigheten.

Senast uppdaterad 3 november 2020 Ansvarig grupp SV_KL